

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ondřeje Mrákoty a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobců **a) I. M., b) nezl. L. T.**, zastoupen zákonnou zástupkyní - žalobkyní a), oba zastoupení Mgr. Barborou Novákovou, advokátkou se sídlem Bohuslava Martinů 1038/20, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 7. 2017, č. j. 32 Az 32/2016 - 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni Mgr. Barboře Novákové, advokátce **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 6365 Kč, která bude proplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobci (dále jen „stěžovatelé“) domáhají zrušení rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 6. 2016, č. j. OAM-1075/ZA-ZA02-ZA02-2015, kterým jim nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“).

[2] V kasační stížnosti stěžovatelé uvedli, že z provedeného dokazování nelze dovodit nesplnění podmínek pro udělení azylu. Za nesprávný označili názor krajského soudu, který neshledal žalobou vytýkané vady správního řízení. Krajský soud podle názoru stěžovatelů nesprávně a neúplně posoudil splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Krajský soud nevzal v úvahu skutečnost, že žalovaný byl povinen dodržet zásady správního řízení, rozhodnout v kontextu základních práv a svobod a nevybočit ze své diskreční pravomoci. Nebylo zdůvodněno, z jakých podkladů krajský soud vycházel při závěru o tom, že stěžovatelům nehrozí v zemi původu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Neposkytnutím doplňkové ochrany by v případě stěžovatelů bylo porušeno právo na život, zdraví a lidskou důstojnost a byl by popřen smysl a účel citovaného ustanovení, neboť jim není zaručeno, že jim bude poskytnuta potřebná ochrana ze strany gruzínských státních orgánů. V případě fyzického napadení stěžovatele b) by mohlo být poškozeno jeho srdce a způsobena jeho invalidita. Rozsudek krajského soudu je podle stěžovatelů nezákonný a nepřezkoumatelný.

[3] Stěžovatelé navrhli, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na rozsudek krajského soudu a své rozhodnutí. Žalovaný dále uvedl, že bylo zjištěno, že stěžovatelům nehrozí v Gruzii azylově relevantní pronásledování ani vážná újma. Stěžovatelka a) opakovaně uvedla, že ve vlasti nebyla politicky činná, u syna - stěžovatele b) je jeho politická činnost s ohledem na věk vyloučena. Žalovaný měl za prokázané, že tvrzeným důvodem problémů s neznámými osobami v uniformě nebyly osobní důvody stěžovatelky a), ale údajné spory jejího otce s vysoce postavenými osobami v Gruzii, na něž psal stížnosti. Stěžovatelka a) využila jen nejzákladnější možnosti řešení (neúspěšně se obrátila pouze na jednu služebnu policie) bez snahy hledat pomoc jinde; nevyčerpala tak všechny možnosti ochrany dle právního řádu Gruzie. Stěžovatelé mají v případě jejich návratu do Gruzie možnost požádat příslušné instituce o pomoc. Otec stěžovatelky a) Gruzii neopustil, při telefonátech se stěžovatelkou a) uváděl, že je doma vše v pořádku a nezmínil žádné pronásledování či obavy z hrozící vážné újmy. Potíže stěžovatelů navíc měly ustát poté, co se na konci května 2015 odstěhovali do Achalisopeli, kde pobývali až do opuštění své vlasti. K osobním poměrům stěžovatelka a) uvedla, že byla ekonomicky závislá na podpoře rodiny a příbuzných žijících v Rakousku. Z výpovědi stěžovatelky a) nevyplývalo, že by rodinná, sociální či ekonomická situace byla hodná důvodů zvláštního zřetele a rovněž zdravotní péče pro stěžovatele b) byla v Gruzii dostupná a na potřebné úrovni. Skutková podstata, z níž žalovaný vycházel, má oporu ve spise, není s ním v rozporu a při jejím zjišťování nebyl porušen zákon. Rovněž krajský soud podle názoru žalovaného věc správně posoudil a jeho rozsudek není nepřezkoumatelný; nejsou tedy dány důvody ke zrušení rozhodnutí žalovaného či rozsudku krajského soudu. Dále žalovaný uvedl, že ze strany stěžovatelů nebylo tvrzeno ani prokázáno jejich konkrétní pronásledování či diskriminace. Nebyl naplněn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 ani podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatelka a) neměla žádné námitky k podkladům o politické a bezpečnostní situaci a dodržování základních práv v Gruzii, jež jsou založeny ve spise. Posuzovaná otázka se týkala frekventovaných právních otázek mezinárodní ochrany, k nimž existuje bohatá judikatura správních soudů; nepřesahuje tedy svým významem vlastní zájmy stěžovatelů.

[5] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost pro nepřijatelnost, anebo ji zamítl pro nedůvodnost.

[6] Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku [§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], je podána osobami oprávněnými, neboť stěžovatelé byli účastníky řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatelé jsou zastoupeni advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Výklad zákonného pojmu „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech:

- 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.

pokračování

- 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
- 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[8] Nejvyšší správní soud neshledal v případě stěžovatelů relevantní argumenty svědčící pro přijatelnost kasační stížnosti.

[9] Stěžovatelé namítali, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný a nezákonný z důvodu nesprávného a neúplného posouzení splnění podmínek pro udělení azylu, resp. doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Ke kasačním námitkám je rovněž třeba poznamenat, že jsou velmi stručné a značně obecné. Míra preciznosti uplatněných námitek přitom určuje to, jaké právní ochrany se stěžovatelům u soudu dostane, neboť čím je argumentace obecnější, tím obecněji k ní soud může přistoupit a posuzovat ji (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS). Nadto je kasační stížnost mimořádným opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Důvody v ní uplatněné se proto musí odvíjet zejména od tvrzených pochybení krajského soudu (§ 103 odst. 1 s. ř. s.); nelze je nahradit pouhým zopakováním žalobních námitek (jakkoliv spojeným s tvrzením o nesprávnosti názoru krajského soudu), jak učinili stěžovatelé v nyní projednávané věci.

[10] Nejvyšší správní soud konstatuje, že rozsudek krajského soudu neshledal nepřezkoumatelným. Posouzení podmínek pro udělení mezinárodní ochrany (vč. doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu) v napadeném rozsudku odpovídá požadavkům judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, či ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, publ. pod č. 1389/2007 Sb. NSS), neboť je z něj zjevné, jak krajský soud ve věci rozhodl, své rozhodnutí krajský soud opřel o dostatečně zjištěný skutkový stav, přičemž vycházel z obsahu spisu a informací v něm uvedených. Napadený rozsudek je dostatečně odůvodněn a krajský soud podrobně vypořádal žalobní argumentaci stěžovatelů. Ani žalovanému nelze vytknout, že by skutkový stav zjistil nedostatečně či že se nezabýval námitkami uplatněnými stěžovateli.

[11] K námitce nesprávného právního posouzení splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany lze poznamenat, že povinností žalovaného bylo zhodnotit žádost o udělení mezinárodní ochrany na základě skutečností, které stěžovatelé uvedli či které ve správním řízení jinak vyšly najevo, a to z hlediska všech zákonných forem mezinárodní ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 - 107, publ. pod č. 2289/2011 Sb. NSS). V daném případě tak žalovaný učinil a dospěl k závěru, že tvrzení uváděná stěžovateli ani skutečnosti, které vyšly v průběhu řízení najevo, neodůvodňují udělení některé z forem mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu. Po seznámení s obsahem správního spisu, jakož i s odůvodněním napadeného rozhodnutí Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný dbal zásad správního řízení a základních práv a svobod a nijak nevybočil z mezí své diskreční pravomoci. Posouzení všech forem mezinárodní ochrany v napadeném rozhodnutí žalovaného

je podrobné, vnitřně konzistentní a má oporu v obsahu správního spisu. Pro úplnost lze odkázat na napadený rozsudek krajského soudu, který se zákonností rozhodnutí žalovaného rovněž zevrubně zabýval.

[12] Stěžovatelé dále uplatnili zcela obecnou kasační námitku, že krajský soud nesprávně posoudil existenci vad správního řízení; tyto údajné vady stěžovatelé ovšem nijak nespecifikovali. Nejvyšší správní soud (po posouzení námitky v míře její obecnosti) neshledal, že by řízení před žalovaným trpělo vadami, pro které by bylo na místě, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

[13] Další argumentace stěžovatelů směřovala proti údajnému nesprávnému posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nespĺňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Podle odst. 2 se za vážnou újmu považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

[14] Nejvyšší správní soud se neztotožňuje s námitkou stěžovatelů, podle nichž žalovaný (a následně rovněž krajský soud) nezdůvodnil, z jakých podkladů vycházel při posouzení, zda stěžovatelům hrozí v zemi původu nebezpečí vážné újmy ve smyslu citovaného ustanovení. V napadeném rozhodnutí žalovaný výslovně uvedl, že při posouzení existence důvodů pro udělení doplňkové ochrany stěžovatelům vycházel z výpovědí stěžovatelky a), jí doložených materiálů a z podkladů shromážděných v průběhu řízení, jež se týkaly politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Gruzii (informace MZV ČR ze dne 17. 6. 2015, 24. 7. 2015, 26. 2. 2016, zpráva Human Rights Watch ze dne 29. 1. 2015, výroční zpráva Freedom House - Svoboda ve světě 2015, Gruzie ze dne 28. 1. 2015, zpráva MZ USA o dodržování lidských práv v Gruzii ze dne 27. 2. 2014). Veškeré uvedené podklady jsou součástí správního spisu a lze z nich získat mj. informace podstatné pro posouzení, zda v Gruzii občanům, popř. navracejícím se neúspěšným žadatelům o azyl hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Z odůvodnění napadeného rozsudku plyne, že také krajský soud při posouzení zákonnosti rozhodnutí žalovaného vycházel z výše uvedených podkladů založených ve správním spise. Nejvyšší správní soud tedy neshledal stěžovateli namítané pochybení žalovaného či krajského soudu.

[15] Stěžovatelé dále namítali, že neposkytnutím doplňkové ochrany by bylo zasaženo do jejich základních práv, neboť jim není zaručena potřebná ochrana ze strany gruzínských státních orgánů a stěžovateli b) hrozí zdravotní komplikace. Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že žalovaný se dostatečně a v souladu s relevantními právními předpisy s argumentací stěžovatelů vypořádal.

[16] Žalovaný nezpochybnil, že stěžovatel b) trpí určitými zdravotními problémy (slabost srdce a svalů), nicméně sama stěžovatelka a) ve správním řízení uvedla, že v současné době její syn potíže se srdcem nemá a jeho stav je dobrý. Lze tak přisvědčit žalovanému, že ani zdravotní stav stěžovatele b) nemohl být důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona

pokračování

o azylu; riziko náhodného fyzického napadení (např. i spojené s trestnou činností), v jehož důsledku by mohl být stěžovatel b) ohrožen, nelze bohužel vyloučit v žádné zemi.

[17] Žalovaný dále konstatoval, že stěžovatelé označili za příčinu svých problémů údajné spory otce stěžovatelky a) s vysoko postavenými osobami; ten však z vlastní vůle zůstává nadále v Gruzii, přičemž stěžovatelce sdělil, že je vše v pořádku (viz protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 16. 12. 2015). Byť stěžovatelka a) uvádí, že má pocit, že jí tyto informace otec podal proto, že je jeho telefon odposloucháván, lze mít zejména s ohledem na neustálý pobyt jejího otce v Gruzii, ačkoli především on by měl být terčem popisovaných útoků, pochybnosti o závažnosti stěžovatelkou a) tvrzených potíží. Uvedený rozpor má přitom zásadní vliv na věrohodnost tvrzení stěžovatelky a), která se na činnosti svého otce dle svých tvrzení ani nijak podílet neměla. V této souvislosti postrádá rovněž logiku, aby v důsledku otcových sporů byla právě stěžovatelka vystavena útokům cizích osob v uniformách; nedůvěryhodnost tohoto tvrzení dále jen zesiluje právě skutečnost, že otec stěžovatelky a) v Gruzii na rozdíl od stěžovatelky zůstal a dle jeho telefonátu stěžovatelce je vše v pořádku. Také další tvrzení stěžovatelky a) jsou do značné míry rozporná, neboť na jedné straně tvrdila, že situace byla natolik neúnosná, že byli nuceni udělat vše pro co nejrychlejší opuštění své vlasti; z tohoto důvodu také měli zájem o česká víza, jejichž opatření bylo otázkou nejkratšího času (viz protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 16. 12. 2015). Na straně druhé stěžovatelka ovšem uváděla, že po opatření těchto víz dále vyčkávali formálního ukončení zaměstnaneckého poměru jejího manžela. Byla-li by ovšem situace natolik vážná, jak tvrdí stěžovatelka a), jevílo by se nanejvýš rozumné alespoň ze strany její a stěžovatele b) opustit Gruzii co nejdříve a nevystavovat tak sebe a zejména stěžovatele b), který je nezletilý, dalšímu nebezpečí, jehož existenci stěžovatelka a) tvrdí. To platí tím spíše za situace, v níž stěžovatelka měla zázemí u své matky v Rakousku, kam také se stěžovatelem b) ve skutečnosti směřovala. Lze tedy shrnout, že žalovaný a krajský soud nepochybili ani při posouzení výše uvedených otázek, neboť s ohledem na výše uvedené rozpory se tvrzení stěžovatelky a) nejeví věrohodným (viz též str. 8 až 10 žalobou napadeného rozhodnutí).

[18] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a krajský soud se *prima facie* v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu dotčených ustanovení podaného v související judikatuře. Otázky nastolené v kasační stížnosti nejsou judikaturou řešeny rozdílně, nebylo třeba učinit judikaturní odklon a nebylo ani shledáno zásadní pochybení krajského soudu, jež by mohlo mít dopad do hmotněprávní sféry stěžovatelů. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[20] Stěžovatelům byla usnesením krajského soudu ze dne 13. 7. 2016, č. j. 32 Az 32/2016 - 12, ustanovena zástupkyně Mgr. Barbora Nováková, advokátka. Podle § 35 odst. 9 s. ř. s. hradí v takovém případě hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát, přičemž zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Ustanovené zástupkyni stěžovatelů přísluší za společný úkon při zastupování dvou nebo více osob za každou takto zastupovanou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20% (§ 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif). Mimosmluvní odměna za 1 úkon právní služby (sepis kasační stížnosti) činí částku 3100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d), § 9 odst. 4 písm. d),

§ 7 bod 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif], po snížení podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu pak za každého ze stěžovatelů 2480 Kč, tj. celkem 4960 Kč. Ustanovené zástupkyni stěžovatelů dále náleží náhrada hotových výdajů v paušální částce za jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem tedy 5260 Kč. Jelikož ustanovená zástupkyně doložila, že je plátkyní daně z přidané hodnoty, zdejší soud jí takto vypočtenou částku navýšil o částku odpovídající uvedené dani, tj. 1105 Kč [§ 14 odst. 2, § 36 odst. 1, § 47 odst. 1 písm. a) a odst. 4 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v relevantním znění]. Celkem tedy činí odměna ustanovené zástupkyně 6365 Kč a bude jí vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 21. března 2018

Mgr. Ondřej Mrákota
předseda senátu